

Sarah Kent: ALLES OVER VLIEGERS (The Creative Book of Kites)

vertaling : Saskia Tijmsma, Megatekst

uitgave : Zuid Boekproducties, Lisse 1997. ISBN 90 6248 909 5

formaat, omvang : 24 x 28 cm, 124 blz. gekartonneerd

uitvoering : geheel in kleur, geïllustreerd met vele foto's, schema's en tekeningen

prijs : f 29,95

De bespreking van dit zoveelste nieuwe vliegerboek beperk ik tot drie aspecten: inhoud en bruikbaarheid voor vliegeraars, vormgeving en vertaling.

In vier hoofdstukken wordt "alles over vliegers" uit de doeken gedaan. Na een korte inleiding brengt het eerste hoofdstuk (14 blz.) traditiegetrouw de geschiedenis van de Chinezen via het Midden-Oosten naar Europa, waarbij en passant ook Amerika en Australië met bekende vertegenwoordigers meespelen. Met Cody komen we in de twintigste eeuw en bij de flexifoil.

Het tweede hoofdstuk (24 blz.) behandelt soorten vliegers. Aan de hand van vier ervan worden eerst algemene kenmerken geïllustreerd.

Dan komt de eigenlijke soortenbespreking van de volgende vliegers in deze volgorde:

Chinese vlinder, Malay, Diamantstunter, Maorivogel, Pipa (Brazilië) Deltastunter, Balinese vogel, Vleugeldoos, Powerfoil, Indiase vechtvliegers, Slee, Flexifoil, Sanjo rokka-ku, Delta, Revolution, Wau bulan, Parafoil, Skytiger, Barroletta (Guatemala) en Benen (Lester).

(sommige namen heb ik door een bekendere vervangen).

Het derde hoofdstuk (28 blz.) heet "Leren vliegeren" en geeft met gekleurde foto's en tekeningen behoorlijke en duidelijke instructie, zowel voor een- als meerlijners.

"Zelf vliegers maken" is het vierde en langste hoofdstuk (40 blz.). Na een kort materiaaloverzicht wordt van de volgende vliegers met duidelijke tekeningen de vervaardiging uitgelegd.

Slee, Doosvlieger (2-cellig), Square dancer (een gestabiliseerd vechtvliegertje), Windzak (geen vlieger), Rokkaku, Pipa, Kleine stunter, Mini Barroletta, "Matras" (powerstunter), Malay (Eddy).

Een kort hoofdstukje (2 blz.) festivalfoto's, een winkellijst en een kort register besluiten het boek.

Hoe is dit boek vormgegeven? - Het antwoord moet zijn: Zoals tegenwoordig veel hobbyboeken worden geproduceerd, met veel technisch kunnen en tegelijk als ongeïnspireerd routineus maakwerk. Daarmee bedoel ik dat het boek bind- en druktechnisch rationeel is gemaakt, met technisch goede, soms mooie foto's, bekwame kleurtekeningen waaraan weinig handwerk te pas kwam, dat er maar heel weinig tekst in voorkomt, misschien een kwart van het gebruikte bladoppervlak. Voor beginnende en wellicht ook voor gevorderde vliegeraars een informatief prentenboek, voor lezers een snelle hap. De keuze en volgorde van

opsomming doet in de langere hoofdstukken wat chaotisch aan.

De vertaling.

Was mijn oordeel over de afbeeldingen nog doorslaggevend positief, helaas zien we hier weer dat men zulke boeken doorgaans geen behoorlijke vertaling gunt. Dit verwijt treft in de eerste plaats de uitgever die kennelijk aan een vertaler geen hogere eisen stelt dan Nederlands kunnen schrijven en een redelijke beheersing van de vreemde taal, dus zonder kennis van het onderwerp of enige algemeen culturele eruditie. Bij een vliegerboek wreekt zich dit onmiddellijk. Ik wil dit staven met enige tekstvoorbeelden.

Blz. 15 "Men gelooft dat de eerste vliegers in Japan rond 700 voor Chr., tijdens de Tangdynastie, werden geïntroduceerd door boeddhistische monniken". Ik hoop (voor de schrijver) dat er in het Engelse origineel heeft gestaan "700 na Christus, want 1400 jaar eerder waren er geen vliegers in Japan, Boeddha moest nog geboren worden om van de Tangdynastie maar te zwijgen. Zo'n drievoudige misser laat een goede vertaler niet zitten. Het volgende betreft vertaling in engere zin: Het omhoogbrengen van mensen, manlifting dus, wordt herhaaldelijk als "manheffen" vertaald, niet alleen slecht Nederlands, maar ook slecht vertaald, want het gaat om een mens, niet om een man. Spinnakernylon heet in dit boek steeds "scheurbestendig nylon", niet fout, wel vreemd, evenals telkens weer "de centrale stok" als het een middelste staander betreft. Zo zijn er meer "woordenboekjesvertalingen" aan te wijzen, maar de gegeven voorbeelden zijn, dunkt me, voldoende.

Samengevat, wel een aardig boek, maar je weet bij de titel al dat die zich niet kan waarmaken al was het een betere vertaling waard.

Harm van Veen, Den Haag.